

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС
Вибіркового освітнього компонента
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В НЕПРИБУТКОВИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробники:

Садовська І.Б., професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:

гарант ОПП

Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 7 від 13 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування Перший (бакалаврський)	Вибірковий
		Рік навчання <u>4-ий</u>
		Семестр <u>8-ий</u>
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год.
		Самостійна робота <u>110</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Садовська Ірина Борисівна](#)

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Вчене звання – професор

Посада – завідувач кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-050-339-85-16, Sadovska.Iryna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис вибіркового освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Вибірковий освітній компонент «Облік і оподаткування в неприбуткових організаціях» спрямовано на формування у студентів системи знань, умінь і навичок з методології, методики та інструментарію побудови обліку в неприбуткових організаціях, оцінки систем оподаткування, складання різних форм звітності, формування інформації для прийняття управлінських рішень щодо активів, пасивів і фінансових результатів.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Вивчення вибіркового освітнього компонента базується на знаннях, вміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Менеджмент», «Мікроекономіка», «Економіка», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Звітність суб'єктів господарювання».

2.2. Постреквізити. Знання, вміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї вибіркового освітнього компонента, будуть потрібні для вивчення наступних дисциплін: «Облік і аудит в управлінні проектами», «Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного планування», «Стратегічний управлінський облік», «Облікова політика», «Організація обліку» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Облік і оподаткування в неприбуткових організаціях» є формування системи наукових знань і практичних вмінь і навичок з організації і методики бухгалтерського, управлінського, податкового і фінансового обліку на підприємствах неприбуткових організацій різних форм власності, удосконалення його методів, інструментів і процедур з урахуванням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду.

Основними завданнями вивчення вибіркового освітнього компонента «Облік і оподаткування в неприбуткових організаціях» є набуття практичних вмінь застосовувати відповідні методи та прийоми у процесі оперативного і прогностичного обліку активів, пасивів, витрат, доходів і фінансових результатів, контролю і оцінки ризиків, оптимального вибору систем оподаткування з метою прийняття ефективних управлінських рішень на підприємствах різних форм власності для раціонального і економічного використання трудових, матеріальних, інтелектуальних і фінансових ресурсів.

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, які студент набуває в результаті вивчення вибіркового освітнього компонента.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Загальні положення обліку у суб'єктів неприбуткових організацій						
ТЕМА 1. Суб'єкти неприбуткових організацій, задачі та організація обліку в них.	12	2	2	8	-	Т / 10
ТЕМА 2 Використання рахунків бухгалтерського обліку суб'єктами неприбуткових організацій	11	-	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 3. Форми бухгалтерського обліку для суб'єктів неприбуткових організацій	11	-	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 4. Оцінка систем оподаткування для суб'єктів неприбуткових організацій	11	-	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 5. Особливості обліку у благодійних фондах	15	2	2	10	1	ПЗ, Т / 10

Разом за модулем 1	60	4	10	42	4	50
Змістовий модуль 2.						
Облік активів, пасивів і фінансових результатів неприбуткових організацій						
ТЕМА 6. Облік грошових коштів та цільового надходження	11	-	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 7. Облік необоротних активів і запасів	13	2	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 8. Облік заробітної плати	11	-	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 9. Облік грантових коштів, визнання доходів і витрат	13	2	2	8	1	ПЗ, Т / 10
ТЕМА 10. Складання та подання фінансової звітності та декларації NGO	12	2	2	8	-	ПЗ, Т / 10
Разом за модулем 2	60	6	10	40	4	50
Бали під час практичних занять можна отримати наступним чином: 1) активна участь у розв'язуванні кейсів, у дискусіях щодо практичних задач – 5 балів; 2) тестування до кожної теми – 5 балів; 3) для здобувачів освіти, які на індивідуальному графіку навчання – індивідуальні завдання, які прирівнюються до активності на парі – 5 балів. Отже, практично, є можливість набрати 100 балів максимально за 10 тем, які передбачені у програмі БОК. Практика показує, що не завжди здобувачі освіти набирають максимальну кількість 100 балів. Тому пропонуються Не заборонені Положенням, інші види навчання, наприклад, неформальна/інформальна форми, наукова робота, за які можна отримати додаткові бали. Види студентської наукової роботи для присудження бонусних (додаткових) балів: - опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; - публікація тез – з виступом на конференції 5 балів (Сертифікат участі), без виступу – 3 бали; - подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів. ***Увага! Загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено екзамен, не може перевищувати, як правило, 40 (п.4.5. Положення https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).						
Всього годин/Балів	120	10	20	82	8	100

Форма контролю*: Т – тестування, ПЗ – виконання практичних завдань

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами курсу й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

Основні рекомендації для виконання індивідуального завдання, на вибір:

1. Прослухати і опрацювати курс Основи проєктного менеджменту, який проводиться он-лайн на платформі за посиланням https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+BASICPM101+2022_T1/home ***період проведення - постійно.

2. Право на бізнес: як залучати ресурси на власну справу, який проводиться он-лайн на платформі за посиланням <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/pravo-na-biznes-zaluchennia-resursiv/> ***період проведення - постійно.

Цей курс, розроблений БФ "Право на захист", допоможе вам знайти дієві та безпечні можливості для залучення фінансування та ресурсів для започаткування чи розвитку власної справи. Ви дізнаєтесь, як використати доступні в Україні інструменти, отримати підтримку та зробити перший крок до фінансової стабільності й самозабезпечення.

3. Краудфандинг: як зібрати кошти на свій проєкт

Які проєкти можна фінансувати за допомогою краудфандингу та де шукати доброчинців

Посилання <https://osvita.diia.gov.ua/courses/crowdfunding-how-to-raise-money-for-your-project>

4. Як побудувати дієву громадську організацію

Від волонтерської ініціативи до сильної організації

Посилання <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-build-an-efficient-civil-society-organization>

5. ChatGPT для підвищення власної ефективності

Розкрийте потенціал штучного інтелекту у своєму житті

Посилання <https://osvita.diia.gov.ua/courses/chatgpt-for-personal-effectiveness>

Після завершення обраного курсу Ви отримаєте Сертифікат, копію якого потрібно додати при перезарахуванні відповідної теми за правилами інформальної освіти.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- розв'язування практичних завдань.

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle, Teams).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з

використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPNT>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – **10 балів**;
- публікація тез – з виступом на конференції **5 балів** (Сертифікат участі), без виступу – 3 бали;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування, виконання практичних завдань, розв'язування кейсів на практичних заняттях	100
Залік (теми 1–10) – тестові та теоретичні питання	100

Формою підсумкового контролю є іспит.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за залік (максимум 100 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 2 теоретичних та 2 тестових питання.

Питання для підсумкового контролю з курсу «Облік і оподаткування в неприбуткових організаціях»:

1. Основні передумови раціональної організації бухгалтерського обліку в неприбуткових організаціях.
2. Організація бухгалтерського обліку в неприбуткових організаціях.
3. Вибір форми організації бухгалтерського обліку.
4. Напрями організації облікового процесу. Бухгалтерський апарат, його структура і функції.
5. Облікова політика підприємства. Наказ по організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства.
6. Поняття, визнання, класифікація та оцінка основних засобів, нематеріальних активів, запасів та зобов'язань.
7. Документальне оформлення операцій з активами, капіталом і зобов'язаннями.
8. Облік надходження, амортизації (зносу), вибуття (ліквідації, реалізації, безоплатній передачі) основних засобів та нематеріальних активів.
9. Облік запасів на складі і в бухгалтерії. Облік надходження та вибуття запасів.
10. Визначення транспортно-заготівельних витрат по запасах, що вибули.
11. Особливості обліку оборотних малоцінних та швидкозношуваних предметів.
12. Інвентаризація основних засобів, нематеріальних активів, запасів і порядок відображення в обліку її результатів.
13. Грошові кошти: їх економічна сутність та визначення.
14. Облік касових операцій.
15. Порядок відкриття рахунків в установах банку. Види рахунків.
16. Облік банківських операцій.
17. Визнання, види та оцінка дебіторської заборгованості. Облік товарної і нетоварної дебіторської заборгованості.
18. Власний капітал та характеристика його складових.
19. Синтетичний облік власного капіталу
20. Облік довгострокових і поточних зобов'язань.
21. Облік кредиторської заборгованості.
22. Облік розрахунків з бюджетом за податками.
23. Розкриття інформації про активи, капітал і зобов'язання у фінансовій звітності.
24. Основні вимоги до визнання та оцінки цільових витрат.
25. Облік витрат грантових надходжень.

26. Адміністративні витрати, їх склад, облік та порядок списання.
27. Основні вимоги до визнання та оцінки цільових доходів.
28. Побудова обліку цільових доходів на рахунках бухгалтерського обліку.
29. Поняття фінансових результатів, порядок їх формування та облік.
30. Порядок складання Декларації неприбутковими організаціями.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Садовська І.Б., Облік і оподаткування в неприбуткових організаціях. Конспект лекцій. ВНУ імені Лесі Українки. 2025, 124 с.
2. Жадько К.С., Олійник Л.Ш., Семенюта В.В. Бухгалтерський облік: ділові ігри, ситуаційні вправи, тести : практикум. Дніпро: УМСФ, 2021. 100 с.
3. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI / остання редакція від 28.11.2020, чинний [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, із змінами та доповненнями / поточна редакція від 03.11.2016 р., чинний [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Електронний ресурс]. Джерело доступу: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standartibukhgalterskogo-obliku?app_id=24
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 09.12.2011 р.; Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 № 291.

Додаткова

1. Sadovska I., Tluchkevych N., Nahirska K., Nuzhna O., Shulha O., Safarova A., Skoruk O., Melnyk K. Praxeology of the engineering theory of management accounting in enterprises of the agricultural sector: a system of derived balances (in Ukrainian context). AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. **2023**. Vol. 13(2). Special Issue XXXV. P. 116-121. (Web of Science, Q3) <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130235/PDF/130235.pdf>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Веб-сторінка Верховної Ради України.
3. <http://www.minfin.gov.ua> – Веб-сторінка Міністерства фінансів.
4. <https://vobu.ua/ukr> – газета «Все про бухгалтерський облік».

5. <https://dtki.com.ua> - бухгалтерський портал «Дебет-кредит».
6. <http://www.interbuh.com.ua/ua> - бухгалтерська газета «Інтерактивна бухгалтерія».
7. <http://www.visnuk.com.ua> - «Вісник: офіційно про податки».
8. <https://buhgalter911.com> - сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911».
9. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики України.
10. <https://uteka.ua/ua> - Електронне видання для керівників і бухгалтерів.
11. <https://i.factor.ua/ukr/> - Інтелектуальний бухгалтерський портал.
12. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
13. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>